

עד שפעם אחת נתלהבתי ביראת ה' בערב ראש השנה שנת תרל"א, ובשובי לבית מן תפילת השחר, לקחתי קונטרס קטן ורשמתי לעצמי התרי"ג מצוות, בקיצור נמרץ כסדר הפרשיות, מתחילה המצוות הנוהגות עתה, וקראתיו "שונה הלכות", חלקתיו לשני חלקים א. הנוהגות, ב. הלכתא למשיחא. וכל אחד מתחלק א. סור מרע, ב. עשה טוב. וכתבתי בכל מצוה מי החייב בו ועונשו, וכמה הערות נמצאות שם, וביום צום השביעי יהפך במהרה בימינו לששון ולשמחה, גמרתיו כולו. והוא עבודה גדולה מאוד.

לו) בטרם קבלתי עלי משרת הרבנות, כמעט היו רעיוני קשורים בהרהורי תורה תמיד, גם כשהייתי מדבר עם בני אדם, לבי היה אל עיוני תורה, והיה מרגלא בפי לומר, שזהו פשט הכתוב והגית בו יומם ולילה, שהוא לשון מחשבת הלב, כפירוש רבינו הגר"א ז"ל, עיין או"ח סימן מ"ז מה שכתב בבאוריו ז"ל. אך עבודת הציבור, "נשני את כל עמלי", ל"ע, ה' ירחמני ויאמצני בתורתו ויראתו כל הימים.

לז) עשירות שנים נהגתי עצמי לטבול תמיד ובצנעה בטרם עלות השחר, כן בשבת, כן במועדים, וכן בימי החול, גם בערב ראש השנה קודם אמירת הסליחות, ואיש לא ידע מזה, והייתי זריז מאוד בזה, אך בשנים האחרונות האלו במיר אי אפשר לי מכמה טעמים, ה' יכפר לי.

לח) בכל מעשי הייתי זריז וממולח בהחפזה ובהשגחה, על כל דבר מצוה, עד שבהיותי בדובבעלן, בקיץ תרמ"ט, עם ידיד נפשי הגאון ר' חיים ברלין שליט"א, נתפלא ממני תמיד, ואמר שזולת כבוד אביו הגאון הנצי"ב זצ"ל, לא ראה זריז כמוני.

טל) משנים כבירות הנהגתי עצמי, בכל עת שאני שוכר דירה חדשה, לקיים בה מצות מזוזה מן התורה לכל הדעות, ולאשר רוב הפוסקים סבירא להו דשוכר אינו חייב במזוזה רק מדרבנן, על כן אני קונה מבעל הבית חדר אחד במעות מזומנים למשך זמן קצר, באופן שיהא קנוי לי מן התורה, ודבר זה מועיל לי, גם למען קביעת המזוזות תיכף, אף ששוכר בית פטור כל שלושים יום, (ויש לפקפק שגם אם שכר ליותר משלושים, פטור קודם שלושים יום, עיין בפתחי תשובה), מאחר שבחדר הזה שאני קונה חייב אני מהתורה, מברך אני עליו ומוציא בברכתי את כל החדרים האחרים. ואין לפקפק בזה, משום דלא סמכה דעתיה בלא כתיבה, אם כן הוה לה כמו הערמה, דבודאי במכירה לזמן קצר סמכה דעתו. והיא קניה גמורה על פי דברי תורה ודרבנן, ולא

נמצא בתורה דין כלל לכמה חייבת מצות מזוזה בשלו, ובודאי גם שעה אחת כשדר בבית שלו חייב במזוזה מהתורה.

ולפעמים בקשתי לבעל הבית, שיתן לי על מנת להחזיר, שהיא נתינה גמורה מדבר תורה ומדרבנן בכל התורה, זולת קדושי אשה שהחמירו בזה כבקדושין (ג:).
אה"ח 1234567

(מ) זה איזה שנים שהנהגתי לשאת כמה זוגות תפילין בכל יום, פן ואולי אין התפילין כשרים, ורק בכמה קציצות אין לחוש כל כך.
תפילין

(מא) מאז הייתי בוויין בקיץ תרל"ב, ראיתי ספר קטן מתולדותיו של החתם סופר זצ"ל*, כי גם הוא לבש תפילין של ר"ת, מאז נהגתי גם כן בתפילין של ר"ת אבל לא כחובה, כזולתי, ולא לאחר נפילת אפים כנהוג לאחרים. רק לאחר שאני חולץ של רש"י בגמר לימודי, אז אני מניח תפילין של ר"ת.

ובכלל, מתחרט אני כל פעם בלבי, על שהנהגתי בתפילין של ר"ת, בראותי דעת רבינו הגר"א זצ"ל בזה, ככתוב בספר שערי דחמים משמו⁵, אך אי אפשר לי שלא להניח עוד.

(מב) בכל מצוה המיוחדת ליום מיוחד, כמו מצה ויו"ט של פסח וכו', הייתי אומר אחרי גמר קיום כל המצוה: "מודה אני לפניך או"א, שהחייטני וקיימתי והגעתי לקיים מצוה זו בשנה הזאת, וכן תעזורני ותחייני ותקיימני ותגיעני לשנה הבאה לקיימה, ולקיים כל המצוות מעתה ועד השנה הבאה עלינו לטובה בשמחה".

וכן בצאתי מן הסוכה בשמיני עצרת, לא אמרתי יהי רצון הנדפס לישיב בסוכה של לויתן, שזהו שכר עולם הבא, ואמרתי יהי רצון שנזכה לשבת בסוכה של מצוה לשנה הבאה עלינו לטובה ולקיים כו'.

(מג) בראשי חדשים וכל יום שמזכירים מעין המאורע, אכלתי לעת פנות היום פת הבאה בכיסנין וכיוצא בזה, לברך ברכה אחרונה, ולהזכיר מעין המאורע בפרידתו, אך בהושענא רבה נסתפקתי בברכת לישיב בסוכה, יעוין בשערי תשובה⁶.

5 עיין כתר ראש, אורחות חיים סימן י"ג.

6 או"ח סימן תרס"ח.